

WTOREK

18 listopada 2008
rocznik LXIII • nr 134
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT DNIA na str. 4:

Zaskoczenie
i nadzieja
na lepsze
jutro

Prezes Szymeczek o zmianach w »Głosie«

Po raz kolejny dochodzi do zmiany redaktora naczelnego „Głosu Ludu”. Zmiana ta wywołała ogromne emocje. Znow otrzymałem wiele anonimowych oraz jawnych, najczęściej złośliwych, a niekiedy wulgarnych opinii czytelników. Na forach internetowych rozgorzały zaciekle dyskusje. Ludzie mają różne zdania. Każde zdanie można szanować czy tolerować, ale nie z każdym można się zgodzić. Chciałbym się odnieść do dwóch najczęściej poruszanych kwestii.

Po pierwsze, nie mogę zgodzić się z tym, że nowy naczelny wybrany był po kumoter-

sku. Kryteria konkursu na to stanowisko były jasne, znane długo wcześniej, a nie, jak niektórzy sugerują, ustalone na zasadzie: poczekamy, który ze znajomych się zgłosi. Komisja Medialna rozpoczęła poszukiwania kandydatów według wyznaczonych standardów. Podkreślam, że Komisja Medialna jest organem doradczym Rady Kongresu Polaków. Odpowiedzialność za wybór naczelnego pada tylko i wyłącznie na głowę tejsze Rady. Z szerszego grona kandydatów wybrano dwóch, którzy stanęli do konkursu zamkniętego. Rada Kongresu wybrała jednego z nich, pana

Wojciecha Trzcionkę. Spełniał wszystkie kryteria: wykształcenie dziennikarskie, praktyka w zawodzie i bardzo dobra znajomość języka polskiego. Dajmy mu szansę rozwinięcia swoich umiejętności w naszej gazecie. Niech praca, którą wykona, będzie najlepszym wskaźnikiem, czy to był dobry lub zły wybór. Dopiero potem wyciągamy odpowiednie konsekwencje.

Po drugie, z przykrością obserwuję, że wielu dyskutujących na różnych forach zachowuje się tak, że ich życie nie będzie spełnione, jeżeli „nie przyłożą” ustępującej na-

czelnej. Z tym nie mogę się zgodzić. Gazeta pod kierownictwem pani Beaty Schönwald nie była idealna, ale powodów niezadowolającego stanu było więcej. Część winy ponosi również wydawca i inne czynniki. Tym bardziej mi przykro, że pani Beata Schönwald zrezygnowała z pracy w redakcji. Osobiście uważam, że należała do grona najlepszych redaktorów. Powodów do jej odejścia nie było. Wydawca nigdy nic podobnego jej nie sugerował, wręcz odwrotnie. Wybór pani naczelnej trzeba szanować. **JÓZEF SZYMECZEK,**
prezes Kongresu Polaków w RC

Niepodległościowe miscellanea

CIESZYN (ep) – Przewodnicy z kół PTTK spotkali się w sobotę w Sali Sesyjnej cieszyńskiego Ratusza na XXI „Miscellaneach przewodnickich”, organizowanych przez cieszyńskie Koło Przewodników PTTK. Do Cieszyna przyjechali goście z różnych stron, głównie z Polski Południowej, by wziąć udział w sesji naukowej. Tematem tegorocznego spotkania było „90 lat Cieszyna w granicach Polski”.

Oznaczające różnorodność słowo „miscellanea” znalazło się w nazwie spotkania z tego powodu, iż cieszyńscy przewodnicy co roku wybierają inny temat, który zainteresuje zaproszonych. Tradycję przewodnickich zlotów zapoczątkował 21 lat temu Władysław Sosna, ówczesny prezes ds. szkoleniowych cieszyńskiego Koła, a jego zamiarem było, aby co roku istniała okazja do porozmawiania o wspólnych tematach, wymieniania się doświadczeniami i wzbogacenia swojej wiedzy.

Na sobotni „sejmik naukowy” przybyło blisko 100 przewodników z różnych kół, przedstawiciele cieszyńskiego Urzędu Miasta i goście z Zaolzia – prezes PZKO Zygmunt Stopa oraz Wanda Kufa z MK PZKO w Jabłonkowie. Zaprezentowano cztery tematy. Pierwszy z wykładów, wygłoszony przez historyka Stefana Króla, zatytułowany był „Mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego a Legiony Polskie w

O legionistach ze Śląska Cieszyńskiego mówił na XXI „Miscellaneach przewodnickich” Stefan Król.

czasie I wojny światowej”. Traktował nie tylko o powołaniu Legionów i o Ślązakach, którzy się do nich zaciągnęli, ale i o ich dalszych losach. – *Losy cieszyńskich legionistów po zakończeniu I wojny światowej potoczyły się inaczej niż legionistów z innych części kraju* – mówił S. Król. – *Większość z nich pozostała po wojnie poza Śląskiem Cieszyńskim. Ci, którzy po-*

chodzili z Zaolzia, nie mogli wrócić pod czeską władzę.

Drugi wykład, przedstawiony przez Leszka Lipsę, przewodnika z cieszyńskiego Koła PTTK, etnografa i miłośnika historii, dotyczył Rady Narodowej. Prelegent mówił jednak nie tylko o jej powstaniu, na którym to wydarzeniu skupiano się przy niedawnych obchodach rocznicy jej powołania, ale i o

późniejszej działalności. Historyk Bogusław Francus mówił o przewrocie wojskowym w Cieszynie, natomiast Grzegorz Wnętrzak zaprezentował wykład pt. „Ruch ślązakowski na obszarze Śląska Cieszyńskiego”.

Po sesji naukowej przewodnicy odwiedzili wystawę w Książnicy Cieszyńskiej i zwiedzili Czeski Cieszyn.

R. Sikorski nad Wełtawą

PRAGA (mro) – Z dwudniową wizytą przyjechał do stolicy RC minister spraw zagranicznych RP Radosław Sikorski. Gość znad Wisły przeprowadził rozmowy z szefem dyplomacji RC Karlem Schwarzenbergiem i wicepremierem ds. UE Alexandrem Vondrą. Spotkał się też z prezydentem Václavem Klausem.

Minister Sikorski udzielił m.in. poparcia deklarowanym przez czeski rząd priorytetom podczas prezydencji RC w UE. Chodzi np. o proces dalszego rozszerzenia UE, implementację projektu Partnerstwa Wschodniego służącego umocnieniu perspektywy europejskiej dla wschodnich sąsiadów Unii, pogłębiony dialog w kwestiach europejskiego bezpieczeństwa energetycznego oraz rozwój współpracy transatlantyckiej. Ministrowie podkreślili zainteresowanie obu rządów realizacją przez nową amerykańską administrację projektu instalacji w Polsce i RC elementów systemu obrony przeciwrakietowej.

W trakcie wizyty odbyła się ceremonia podpisania memorandum w sprawie powołania w 2009 roku nowej platformy współpracy instytucji i organizacji pozarządowych z Polski i RC – „Forum Polsko-Czeskie”. Sponsorowane przez resorty spraw zagranicznych obu państw, służyć będzie ono wspieraniu dwustronnych kontaktów naukowych, społecznych i kulturalnych.

POGODA

wtorek

dzień: 2 do 6°C
noc: -2 do -6°C
wiatr: 4 – 8 m/s

środa

dzień: 2 do 6°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: 4 – 8 m/s

Incydent na Narodowej

PRAGA – Podczas wczorajszych obchodów rocznicy 17 listopada przed tablicą pamiątkową przy alei Narodowej rozpętała się bójka pomiędzy przeciwnikami amerykańskiej tarczy antyrakietowej i ludźmi, którzy przyszli uczcić rocznicę wydarzeń sprzed 19 lat. Powodem incydentu były hasła przeciwko tarczy, które przeciwnicy radaru postawili przed tablicą pamiątkową, co nie spodobało się kilku osobom uważającym, że podobne slogany są w tym pamiątkowym miejscu niestosowne. Na miejsce została wezwana straż miejska, która siłą odwlokła od pomnika dwie osoby protestujące przeciwko tarczy. W czasie trwania incydentu kwiaty w alei Narodowej złożył m.in. premier Mirek Topolánek.

Prom bezpiecznie doprowadzono do portu

ŚWINOUJŚCIE – Prom towarowo-pasażerski Karsibór, który utknął wczoraj nad ranem na mieliźnie pomiędzy wyspami Uznam i Wolin w Świnoujściu, został bezpiecznie doprowadzony przez dwa holowniki do brzegu. Jak powiedział rzecznik prezydenta Świnoujścia Robert Karelus, przed godz. 5 rano w wyniku silnego wiatru (około dziewięciu stopni w skali Beauforta) oraz silnego prądu, tzw. wchodzącego, prom został zepchnięty na mieliżnę. Według wstępnych ocen prąd miał prędkość powyżej trzech węzłów. Na pokładzie promu uwięzionych zostało 11 pasażerów, 6 członków załogi i 10 samochodów.

Spłonęło tysiąc domów

LOS ANGELES – Pożary szalejące w południowej Kalifornii zniszczyły już około tysiąca domów – poinformowały amerykańskie władze. Słońce nad Los Angeles zakrywa dym, a płomień pomaga przenosić wiatr. Zdaniem naocznych świadków pożoga wygląda tak, jakby na tym obszarze toczyła się wojna. Ewakuowano dziesiątki tys. ludzi. Według szacunków władz lokalnych w ostatnich dniach spaliło się ponad 8 tys. hektarów lasów na przedmieściach Los Angeles, w hrabstwie Orange i zamieszkanym przez gwiazdy Montecito. Zniszczeniu uległo ok. tysiąc domów, zarówno ekskluzywnych rezydencji, jak i przyczep kempingowych. Nie wiadomo, co wywołało pożar, który wybuchł w czwartek.

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki ■ MATRAS S.A. ■ MK PZKO Jabłonków

Wystawa Polskiej Książki

Dom PZKO Jabłonków

sobota 22. 11. 2008 r., godz. 8.00-16.00

niedziela 23. 11. 2008 r., godz. 8.00-16.00

poniedziałek 24. 11. 2008 r., godz. 8.00-12.00

Wystawie towarzyszy kiermasz książek

GL-687

W hołdzie wielkiemu sławiście

OSTRAWA (mro) – Z okazji stulecia urodzin Karla Horálka – wielkiego czeskiego sławisty, profesora na Uniwersytecie Ostrawskim, odbyło się w czwartek seminarium poświęcone jego dorobkowi naukowemu. Spotkanie przygotował Instytut Sławistyki Wydziału Filozoficznego UO.

– *Profesor Horálek bardzo wiele zrobił i dla polonistyki* – powiedział redaktor prof. Daniel Kadłubiec, powołując się na opinię prof. Juliana Krzyżanowskiego. – *A więc jest tu podwójna motywacja. Po pierwsze: uczczenia dorobku europejskiej klasy sławisty, językoznawcy, historyka i teoretyka literatury oraz folklorysty, a po drugie: naukowca, który miał znakomite kontakty z Polską, a językoznawcy i folklorysty znad Wisły bardzo cenili jego dorobek naukowy* – zaznaczył D. Kadłubiec.

Powiedział też, że terenem badawczym prof. Horálka była komparatystyka bajki ludowej i epiki ludowej. – *Chodziło o porównywanie pieśni ludowych, szczególnie ballad, ale też o komparatystykę bajki magicznej i wpływów orientalnych, periodyzację bajki słowiańskiej i jej specyfikę* – jednym słowem ogrom-

Dr Jan Horálek rozpoczął spotkanie od osobistych wspomnień sylwetki swojego ojca – wielkiego czeskiego sławisty, przyjaciela Polaków i polszczyzny.

ny zakres badawczy, nawet jak na profesora. *Śmiem twierdzić, że prof. Horálek zrobił tyle dla sławistyki polskiej i czeskiej, że – w niejednym przypadku – takim dorobkiem nie mogą się pochwalić nawet całe instytuty badawcze* – podkreślił Kadłubiec.

Seminarium otworzyła dziekan

Wydziału Filozofii doc. Eva Mrháčová, swoje przyczynki przedstawili dr Jan Horálek (syn), prof. Jiří Damborský, prof. Oldřich Uličný, doc. Irena Bogocz oraz prof. Daniel Kadłubiec. Spotkaniu towarzyszyła wystawa publikowanych prac prof. Horálka, m.in. w polskim „Przeglądzie Humanistycznym”.

Będzie przytulisko dla bezdomnych!

BOGUMIN (mro) – Od wielu lat pasażerowie korzystający z bogumińskiego dworca kolejowego skarżą się na bezdomnych, którzy dosłownie mieszkają na tutejszym dworcu. Bezskuteczne okazywały się dotychczasowe działania interwencyjne strażników miejskich. Bowiem ludzie bez dachu nad głową, prędzej czy później, szukali schronienia właśnie w budynku stacji. Przy czym, jak szacuje wydział socjalny magistratu, bezdomnych stale lub sezonowo jest w Boguminie około czterdziestu.

Nad tą kwadraturą koła głowią się władze miasta i Czeskie Koleje. Aby przed zimą rozwiązać problem bezdomności, wspólnymi siłami uruchamiają od grudnia „poczekalnię dla kloszardów”. W ogrzewanym, wyposażonym w umywalkę

pomieszczeniu ludzie ci będą mogli przeczekać noc, a także bezpłatnie skorzystać z urządzeń socjalnych dworca. Ratusz przy tym dąży do tego, by ludzie bez dachu nad głową w ciągu dnia korzystali z Centrum dla Bezdomnych w Pudłowie, które obecnie przechodzi prace adaptacyjne (organizacja zaplecza socjalnego), a rozpocznie działalność pod koniec roku. Centrum prowadzone będzie przez „Caritas”.

– *Chcemy, by nasi bezdomni byli*

„cywilizowani”, żeby minimalnie jeden raz w tygodniu się umyli i zmienili odzież. Zobaczymy, do jakiego stopnia ludzie ci skorzystają z tej oferty. Jesteśmy przygotowani do jej rozszerzenia, lecz nie bierzemy pod uwagę zorganizowania noclegowni. Liczymy także na współdziałanie bezdomnych w prowadzeniu Centrum – powiedziała redaktorka Věra Palková, wiceburmistrz Bogumina. Miasto zobowiązało się do corocznego wsparcia Centrum kwotą 60 000 koron.

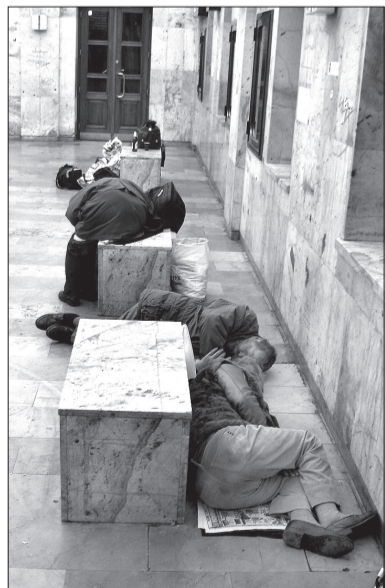
Wieża zostanie

SUCHA GORNA (dc) – Betonowa skipowa wieża wyciągowa na Kopalni „Franciszek” nie podzieli losu podobnej wieży z dolnosaskiej „Dukli”, która została zburzona w czerwcu br. Rada gminy zdecydowała, że przejmie wieżę na własność od przedsiębiorstwa państwowego „Diamo”, które realizuje rządowy program ograniczenia wydobycia węgla w zagłębiu ostrawsko-karwińskim. Gdyby wieża została własnością „Diamo”, zostałaaby na pewno wyburzona.

Radni, którzy decydowali o losach wieży na nadzwyczajnym posiedzeniu, nie byli zgodni co do tego, czy gmina powinna przejąć obiekt na własność, czy też nie. Głosy były

podzielone, a argumenty zwolenników obu rozwiązań rzeczowe.

Jak można wykorzystać tego typu betonową budowlę? Wg przeprowadzonej analizy, na grę wchodzi kilka rozwiązań, które mogłyby być zastosowane równocześnie: restauracja widokowa, instalacja nadajników firm telekomunikacyjnych, pokrycie południowej strony wieży panelami służącymi do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem tzw. fotowoltaiki (jedno z alternatywnych źródeł pozyskania energii). Wójt Jan Lipner jest przekonany, że inwestycja uda się „dopasować” do programów operacyjnych UE i zyskać na nie dotacje.

Bezdomni w hali bogumińskiego dworca.

Czarna sobota

REGION (dc) – Na drogach w Trzyniecu Nieborach, Bystrzycy i Gródku doszło w sobotę do kilku poważnych wypadków. Czworo rannych, w tym troje z poważnymi obrażeniami – to bilans kolizji dwóch tirów i dwóch samochodów osobowych w Nieborach. Na miejsce wypadku, prócz karettek pogotowia, przybył również śmigłowiec.

W Bystrzycy pod wieczór samochód potrafił 75-letnią kobietę. Poszkodowana zmarła po przewiezieniu do szpitala w Trzyniecu. W kilka godzin później do podobnego tragicznego wypadku doszło w Gródku. 70-letnia kobieta, potracona przez samochód, zginęła na miejscu.

Rodzina w 19 lat po Listopadzie

REGION (dc) – Listopad 1989 roku przyniósł nie tylko zmiany polityczne i ideologiczne – transformacja ustrojowa pociągnęła za sobą również daleko idące zmiany warunków i stylu życia. Dużo się zmieniło w życiu rodzin w naszym regionie. Jak wyglądała ta zmiana w liczbach? Zajrzeliśmy do tabelki Czeskiego Urzędu Statystycznego dotyczących powiatów karwińskiego i frydecko-misteckiego.

Przede wszystkim widać duży spadek liczby zawieranych małżeństw. W Karwińskim w 1989 r. wstąpiło w związek małżeński 2,5 tys. par, w roku 2007 – 1,5 tys. Roczna ilość rozwodów jest tym czasie prawie taka sama – ponad 900. W pow. frydeckim liczba zawieranych małżeństw spadła z 1,7 tys. w 1989 r. do 1,1 tys. w 2007 r., natomiast liczba rozwodów lekko wzrosła – z 482 na 554. W obu powiatach urodziło się w 2007 r. o 30 proc. mniej dzieci niż w 1989 r. Pozytywny jest spadek liczby aborcji – podczas gdy jeszcze w 1989 roku

przypadała jedna aborcja na 1,14 narodzonych dzieci w pow. frydeckim, a w pow. karwińskim stosunek ten bliski był relacji 1:1, w osiem lat później liczba narodzonych dzieci była w pow. frydeckim pięciokrotnie, a w karwińskim blisko czterokrotnie wyższa od liczby aborcji.

Przybywa rodzin, które mieszkają we własnych domach. Najbardziej widoczne jest to w ostatnich latach, w związku z dogodnymi warunkami kredytów hipotecyjnych, lecz zmiany te były zauważalne już w pierwszym „listopadowym” dziesięcioleciu. Porównując wyniki spisów ludności z 1991 i 2001 roku, można stwierdzić, że większość nowych zamieszkałych kwater w dzielącym oba spisy okresie czasu to lokale w domach jednorodzinnych. W Karwińskim przybyło w tym czasie 3,8 tys. mieszkań (z tego 2,5 tys. w domach jednorodzinnych), we Frydeckim 2,3 tys., przy czym prawie cała ta liczba przypadała na domy jednorodzinne.

KUPON TACY JESTEŚMY 2008

Nominowany do nagrody:

Imię i nazwisko:

Adres:

Tel./e-mail:

MOIM ZDANIEM

DANUTY CHLUP

Powtórka z historii

Historia była w szkole jednym z moich ulubionych przedmiotów. Żałowałam tylko, że żyliśmy w tak nudnych czasach. Wszystkie dramatyczne wydarzenia, słynne bitwy, rewolucje i powstania rozgrywały się dawno, zanim przyszedł na świat, ewentualnie wtedy, gdy ssałam mleko z butelki i bawiłam się grzechotkami (rok 1968).

Listopad 1989 nadszedł, kiedy byłam na ostatnim roku studiów. W niedzielę 12 listopada papież Jan Paweł II kanonizował Agnieszkę Czeską. Transmisję z Watykanu nadawała również czeska państwowa telewizja. To, co dziś byłoby zupełnie normalne, wtedy wydawało się niezwykłe. Obiecujące. Wielu ludzi do dziś uważa, że to św. Agnieszka przyniosła Czechom wolność.

W poniedziałki, wcześniej rano, mieliśmy na uczelni wykłady z „komunizmu naukowego” (dla młodych i niewtajemniczonych – był to jeden z obowiązkowych przedmiotów, przez który musieli przejść wszyscy studenci, bez względu na kierunek studiów). „Komunizmu” uczył nas niesympatyczny facet, który nie mógł pogodzić się z faktem, że spóźniamy się na jego wykłady. Jeszcze w poniedziałek 13 listopada groził nam, że nie da nam zaliczenia. Przestaliśmy się spóźniać – żadnych dalszych wykładów z „komunizmu” już bowiem nie było. W następnym poniedziałek, 20 listopada, sytuacja diametralnie się zmieniła. Rozpoczął się studencki strajk.

Można powiedzieć, że spełniło się jedno z moich małych dziecięcych marzeń – uczestniczyć w wydarzeniach, o których pisze się na kartkach podręczników historii. Najzabawniejsze w tym jest jednak to, że teraz, z perspektywy czasu, właśnie te nudne czasy socjalistycznej „normalizacji” wyglądają jak atrakcja historyczna. Nasze dzieci z niedowierzaniem słuchają opowieści o tym, jak to nie można było pojechać swobodnie nawet do Wiednia, a w wyborach „wybierało się” z jednej jedynej listy.

Alosza Awdiejew, polski aktor i piosenkarz pochodzący z Rosji, powiedział kiedyś, że *naród, który nie pamięta swej historii, jest skazany na to, by ją powtórzyć*. Patrząc na ostatnie polityczne wydarzenia w naszym kraju, obawiam się, że może to dotyczyć właśnie czeskiego narodu.

chlupova@glosludu.cz

Meble pod skos

Dopasowanie odpowiednich mebli do pomieszczeń pod skosami poddasza nie jest łatwą sprawą. Trzeba kupić meble na zamówienie, które bywają dużo droższe od produkowanych seryjnie. Polskiej szkole w Suchej Górze pomogła rozwiązać tę sytuację dotacja z fundacji „Nadace ČEZ” w wysokości 180 tys. koron, dzięki której szkoła mogła skompletować umeblowanie sal i gabinetów na wyremontowanym poddaszu. Zakupiono również gustowne krzesła i stoły, z których uczniowie chętnie korzystają w czasie przerw, grając np. w gry planszowe. (dc)

»Kresy« w słabszej kondycji?

CZ. CIESZYN (mro) – *To była chyba najslabsza edycja „Kresów” w czternastoletniej historii tej imprezy – zarówno pod względem liczebności, jak i prezentowanej sztuki interpretacyjnej – powiedział po zakończeniu zaolziańskich eliminacji do konkursu ich organizator, Władysław Kubień.*

W piątkowych przesłuchaniach, odbywających się w sali wychowawniczo plastycznej w Polskim Gimnazjum, udział wzięło 15 osób, czyli po pięć reprezentantów z każdej z kategorii. – *Najlepsza okazała się pierwsza kategoria uczniów, tych do lat 12, w której lwi pazur pokazała i tym samym wywołała pierwszą pozycję Katarzyna Stonawska z PSP Cz. Cieszyn. Recytowała w świeży, fajny sposób dwa utwory – „Rancho w Srebrnej Dolinie” Zbigniewa Lengrena oraz „Bajkę Żegoty” z III części „Dziadów” Adama Mickiewicza – zauważył W. Kubień. Dodał, że drugie miejsce w tej kategorii za-*

jął Tadeusz Łakota z PSP Wędrynia. Jury w składzie: Mariusz Orzełek, Urszula Namiołko (dyrektor DK „Zachęta” w Białymstoku), Marek Kochanowski (Uniwersytet Białostocki) oraz reprezentująca Zaolzie Marysia Ciahotna nie przyznało trzeciego miejsca, lecz trzy wyróżnienia.

W kategorii II (młodzież w wieku 12-16 lat) spece od recytacji nie przyznali ani pierwszego miejsca, ani trzeciego, ani wyróżnień. Przyznali natomiast dwie równorzędne drugie nagrody dla Krystyny Pekały z PSP Karwina Frysztat i Krystyny Niedoby z PSP Jabłonków.

W kategorii III (od 16 lat w górę), podobnie jak w kategorii II, nie przyznano ani pierwszego, ani trzeciego miejsca. Dwie drugie nagrody oraz prawo do reprezentowania Zaolzia na tegorocznych finałach centralnych Kresów otrzymały Klaudia Czudek (Polskie Gimnazjum w Cz. Cieszynie) i Jolanta Szwed (karwińska filia Polskiego Gimnazjum).

W tej kategorii wyróżnienie przyznano Partycji Sikorze (Polskie Gimnazjum w Cz. Cieszynie). Partycja otrzymała też status „rezerwowej” do Białegostoku.

Pytany o przyczynę takiej oceny tegorocznych recytacji, Władysław Kubień odpowiedział: *Moim zdaniem, zawiodła rzetelna praca nad tekstami i to zaważyło na poziomie. W ciągu miesiąca nie da się bowiem wyczelować dykcji, rozgrzyść niuansów interpretacyjno-znaczeniowych utworu. Nie każdego recytującego też było stać na to, by się nie kiwał przy mówieniu, by prezentował się zgodnie z treścią wiersza np. strojem. Przecież recytując śmieszny wiersz, nie można występować przed widzami w kompletnej czerni...*

Takie podejście do polskiego słowa po prostu boli. Boli też świadomość, w jakim stopniu został znieważony nasz wysiłek organizacyjny – podkreślił W. Kubień.

Na imprezie wystąpili także... Zbigniew Wodecki i pszczołka Maja.

W Gródku »tłoczono kapustę«

Ponad setka gości przybyła w sobotę do Domu PZKO w Gródku, żeby wziąć udział w coraz bardziej popularnej imprezie pn. „Tłoczni kapusty”, która w tym roku odbyła się po raz piąty.

– *Różne Koła organizują pieczenie placków, wykopki i podobne imprezy. Z tego powodu nie chcieliśmy się powtarzać. A kiedy zespół „Górole” z Mostów k. Jabłonkowa zaprezentował program pn. „Tłoczni kapusty”, postanowiliśmy urządzić coś podobnego u nas – mówi Stanisław Wolny, główny organizator sobotniego spotkania.*

Dodał, że podczas pierwszych edycji przyniesiono nawet beczkę i kapustę naprawdę deptano, potem jednak postanowiono raczej zostawić więcej miejsca dla teorii i fantazji. Jedną z nagród na kole szczęścia była oczywiście kapusta. I to od razu dwie główki. Jarzynę tę podczas sobotniego spotkania również jedzono jako przystawkę do różnych dań.

Dobrą zabawę zapewnił zaproszony Zespół Kabaretowy Chóru „Sucha” z Suchej Górnej, którego program rozpoczął się od występu grupy... „Fili-pinki”. Członkowie kabaretu wcielali się też w znanego polskiego piosenkarza i muzyka Zbigniewa Wodeckiego, pszczołkę Maję... Na zakończenie zaprezentowali występ popularnego czeskiego zespołu „Kučerovci”.

W końcu przyszła kolej na Okazyjny Kabaret My, złożony z miejscowych pezetkaowców. Grupka ta corocznie w formie skeczy przedstawia różne wydarzenia z życia gminy. Na przykład aktorzy raz proponowali potencjalnemu wójtowi gminy, by przed wyborami zasadził w całym Gródku kapustę, bo może potem znajdzie się jakiś Huyndai i wszystkie pola wykupi, innym razem komentowali wprowadzanie dwujęzycznego nazewnictwa.

– *Zainteresowanie naszą imprezą z roku na rok rośnie. Na dzisiejszą imprezę mieliśmy przygotowanych sto krzesel, a musieliśmy donieść kolejne – dodał S. Wolny.*

CZESŁAW GAMROT

Damskie muzykowanie

ZUKOW DOLNY (wiek) – Krystyna Skalicka – akordeonistka i piosenkarka oraz Barbora Baronova – skrzypaczka i autorka tekstów były głównymi wykonawczyniami na koncercie „World Music & Bell”, jaki odbył się w ubiegłą sobotę w Żukowie Dolnym. Obydwie pochodzące z Zaolzia artystki od lat mieszkają w Pradze. W ich muzyce można usłyszeć echa beskidzkiego folkloru w kombinacji z gwarem wielkiego miasta i atmosferą starych ulic Pragi.

Wykonawczynie zaprosiły do wspólnego koncertowania kolejne Zaolziańki – flicistkę Annę Górniak i poetkę Lucynę Przeczek-Waszek. Podobnie jak Krystyna Skalicka, są one absolwentkami czeskokocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego i, co ciekawe, uczęszczały do tej samej klasy. Śpiewano i recytowano po czesku, polsku i słowacku.

Udaną imprezę w centrum kulturalnym, mieszczącym się w byłej polskiej szkole w Żukowie Dolnym, zorganizowało stowarzyszenie „Zvonek – Towarzystwo Oświatowe”.

Z koncertu w Żukowie (od lewej): Krystyna Skalicka oraz Anna Górniak.

U OLDBOYA

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

„W Końskiej, koło dworca kolejowego, stoi w bardzo opłakany stan kościszkański Zamek, stary obiekt historyczny (dziś wprawdzie odnowiony, ale bez szacunku dla architektury), który podzielił los podobnych obiektów pochłoniętych przez przemysł...” – westchnął Kazimierz Jaworski w „Hutniku Trzynieckim” (21 XII 1989). Przypomniał jednocześnie, że „od lat powojennych zamek otaczał jeszcze park, w którym odbywały się festyny – do chwili, kiedy huta zagospodarowała ten obiekt...”

W międzywojniu mieściła się w zamku, prowadzona przez Towarzystwo Rolnicze i Macierz Szkolną w CSR, Szkoła Gospodarstwa Domowego. Jej woźnym był dziadek pisarza, Jan Jaworski. Wnuk Kazimierz przyszedł tutaj na świat 4 lutego 1940 roku.

Po ukończeniu czeskokocieszyńskiej szkoły podstawowej K. Jaworski pracował w miejscowej spółdzielni rolnej. W dwa lata później zdecydował się na szkołę średnią, na Gimnazjum Polskie w Cz. Cieszynie, następnie na studia leśnicze w Brnie. Przerwawszy je po roku, podjął pracę w trzynieckiej stalowni. Dłuższa choroba skłoniła go do dalszej nauki, tak więc w roku 1968 ukończył w Ołomuńcu polonistykę oraz filozofię. We wrześniu tegoż roku przejął po Adamie Wawroszu funkcję polskiego redaktora w gazecie zakładowej „Hutnik Trzyniecki”, a sprawował ją do swego odejścia na emeryturę. Aby uniknąć nachalnego VUMLU (Vysoké učení marxismu-leninismu) poszerzył w Pradze swoje wykształcenie o estetykę i krytykę. W tym samym czasie dał się poznać jako pilny publicysta kulturalny, recenzent teatralny oraz tłumacz z języków słowiańskich (także romańskich – pracował z żoną Paulą), przede wszystkim zaś jako prozaik.

Kazimierz Jaworski należał do tych twórców, którzy niezbyt zaufali fikcji literackiej, względnie zwyczajowi beletryzacji ludzkich losów czy wypadków historycznych, dlatego bezustannie pochylają się nad różnego rodzaju dokumentami, aby w ten sposób dotknąć po-

wierzchni czasu, zaludnić go ponownie i zagospodarować. Tak już jest, że nasze dni powszechnie osuwają się prawie niezauważalnie w przeszłość, i dopiero historyk, pisarz czy filmowiec, po prostu twórca, przywołuje je na powrót i nadaje im określony sens. Dodajmy zresztą, że przy akompaniamencie czytelniczego zniecierpliwienia trwa u nas pilne poszukiwanie właściwych skierowań pisarskich.

Jaworski od samego początku rezygnował z pogoni za tanią popularnością i przykładał się do śledzenia wszystkiego, co nas otacza, co w jakiś sposób domaga się rozeznania i nadania mu właściwego wyrazu – prostej prawdy obiektywnej. Zauważmy zresztą rozrzuconą w prasie cieszyńskiej tematykę, która wciąga autora: „Czeski dramat w Scenie Polskiej TC” (GL – 22 VII-24 IX 1981), „Druha wojna światowa w naszej najnowszej prozie (GL – 1984), „ Pierwszy dzień ostatniej wojny” (GL – 9-30 X 1984). Niestrudzenie też pisywał przez lata felietony teatralne, informując też o ciekawszych wydawnictwach.

Proza Jaworskiego, oszczędna i skupiona, jest rozliczaniem i porządkowaniem tych przeżyć, które odegrały w życiu autora kluczowe role i ukształtowały go. Trzymał się dlatego autorskiej topografii, kościszkańskiej biografii i trzynieckiej okolicy; śledził i penetrował Europę podczas swoich licznych wyjazdów. Reagował na stosowne lektury i znaczące przemiany czasu. Jego twórczość, właściwie skromna ilościowo, w zdecydowany sposób towarzyszyła losom pokolenia z przełomu lat 30. i 40. Szczupłe, lecz znaczące tytuły: „Złomowisko” (Profil, Ostrawa 1981) oraz „Granice” (Trzyniec, 1990) wbrew pewnym kryzysom w aktualnym czytelnictwie zaolziańskim, stały się popularne i znalazły odzew wśród czytelników, gdyż w żywy sposób dotyczyły wielu indywidualnych i zbiorowych losów. Ostatnio często widzujemy pisarza na terenie Książnicy Cieszyńskiej, gdzie pilnuje zaolziańskich interesów literackich.

O Kazimierzu Jaworskim

Jazz nad Olzą

CZ. CIESZYN/CIESZYN (ep) – Wystawą fotografii „Jazz we dwoje” rozpoczęła się w ubiegłą środę kolejna edycja Cieszyńskiego Festiwalu Jazzowego, organizowanego wspólnie przez czeskokocieszyński Ośrodek Kultury „Strzelnica” i Dom Narodowy w Cieszynie. W czasie czterodniowego Festiwalu, mającego nad Olzą długą tradycję, jak zwykle wystąpili wykonawcy nie tylko z Polski i Czech, ale też np. muzycy z Chorwacji, Niemiec, USA czy Kuby.

Jazzową ucztę zainaugurował czterogodzinny koncert z udziałem zespołów „Bartek Pieszcza Quartet” oraz „Grube Ryby”. Na koncertach w kolejnych dniach wystąpili m. in. trio Irek Głęk „Multisound”, czeska grupa Silesian Dixie Band czy Rudy Linka Trio – jedna z najlepszych grup na nowojorskiej scenie jazzowej. Ostatnim dniem jazzowego festiwalu była sobota. Na finałowym koncercie wystąpili w „Strzelnicy” kontrabasista Jiří Slavík wraz z francuskim pianistą Fredem Thomasem, czesko-chorwacki

Podczas festiwalu wystąpiła Nicol Mc Cloud.

zespół „Uhlř & Helešic & Jurkovič” i słowacka kapela „Groovin Heads”, a uwieńczeniem koncertu i „perełką” tegorocznego Festiwalu był występ czarnoskórej wokalistki Nicol Mc Cloud, której głos porównywany jest do głosu Whitney Houston i Tiny Turner.

17 listopada 1989 roku: Zaskoczenie i nadzieja na lepsze jutro

Właśnie minęło 19 lat od chwili, gdy studenci w masowym proteście na Alei Narodowej w Pradze demonstrowali przeciwko władzom socjalistycznej Czechosłowacji. Ruch ten zapoczątkował tzw. aksamitną rewolucję, dał początek dalekosiędnym przemianom ustrojowym, mającym również bezpośredni wpływ na polską mniejszość narodową.

W związku z tą rocznicą zapytaliśmy Zaolzie: – *Czy tamtego wieczoru, kiedy już „coś wisiało w powietrzu”, kiedy czuło się, że wieje wiatr historii, przyszło im do głowy, że za bez mała dwadzieścia lat między Macierzą a Czechami nie będzie granicy (kontroli celno-paszportowej), że będziemy wprowadzać podwójne nazewnictwo, że język polski w wielu miejscowościach zaolziańskich będzie oficjalnym językiem, którego użytkowanie będzie gwarantowane przepisami międzynarodowymi uznanymi przez RC?* Poprosiliśmy ich także o próbę prognozy, jak sytuacja na Zaolziu będzie wyglądać za... kolejne dwadzieścia lat.

Andrzej Bizoń – Nie pomyślałem, że aż tak się wszystko zmieni. W tym czasie studiowałem w Ostrawie na Uniwersytecie Pedagogicznym. Bardzo przeżywałem te wydarzenia, aktywnie włączając się z kolegami do akcji. Chodziliśmy z ulotkami do zakładów pracy i przedsiębiorstw i tam szerzyliśmy te idee, o których tak głośno było w Pradze. Ale w wieczór 17 listopada, kiedy już dowiedzieliśmy się czegoś, nie pomyślałem, że może to przynieść aż tak radykalne zmiany dla naszej mniejszości.

Myszę, że za dwadzieścia lat granice już nie będą istnieć. Nikt nie będzie czuć, że przechodzi z Czech do Polski. Będzie jeden makroregion. Sądzę jednak, że przynależność państwowa przetrwa tak samo, jak poczucie tożsamości narodowej. I chyba coraz więcej ludzi poczuje swoje korzenie. Jestem Polakiem, a więc mówiąc o swoim kraju, będę mówił o Polsce.

Małgorzata Rakowska – W tamtym czasie absolutnie nie przeszło mi przez myśl, że czekają nas tak dalekosiędne zmiany. Tak się składa, że dobrze pamiętam ten dzień, bo był jubileusz „Olzy”, w kierownictwie której wtedy pracowałam. „Olza” miała właśnie tego dnia premierę. To była niedziela. Wspierałam tych młodych ludzi, aby bezpośrednio ze sceny Teatru Cieszyńskiego poinformowali wszystkich, co się dzieje. Na sali siedzieli zaś m.in. komunistyczni działacze. Ta młodzież nie bała się, wyszła na scenę i głośno i wyraźnie powiedziała, że zaczynają się wielkie zmiany. Potem jeździli po fabrykach i informowali o wszystkim robotników. Gdyby ktoś w tamtym czasie mi powiedział, co będzie dzisiaj – to w życiu bym nie uwierzyła! To, co się wydarzyło, było dla mnie szokiem! I pozostaje nim do dnia dzisiejszego, bo naprawdę zaszła ogromna, radykalna zmiana.

Dzisiaj w Karwinie biegałam po urzędach. Byłam i w biurze gazowni, i w elektrowni. Urzędniczeki widzą nazwisko – Małgorzata Rakowska – to ja się pytam, czy mogę mówić po polsku – „No oczywiście” – odpowiadają po czesku. Żadnego problemu nie ma! Nawet na poczcie – chociaż niektórzy mówili

mi, że nie miałam racji w sporze z Pocztą Czeską (zresztą upublicznionym). – „Bo przecież umiesz po czesku” – stwierdzali. Ale przecież nie o to w czasie tej utarczki chodziło. Mówię po polsku przez cały czas.

Potwierdzam, nie myślałam, że będzie tak, jak jest, ale jeszcze nie mamy tego, co mogłoby być. Jestem członkiem Komisji Narodowościowej w Cz. Cieszynie i dowiaduję się różnych rzeczy, oskarżeń wysuwanych przez mieszkańców w związku z podwójnym nazewnictwem, a także wiem o Polakach pracujących w czeskim środowisku, którzy są źle odbierani. To dowodzi tylko, że praca nad złamaniem stereotypów musi trwać. Tak zupełnie dobrze to jeszcze nie jest. A powiedziałabym wręcz, że im bliżej granicy, tym gorzej.

Co będzie za 20 lat? Obawiam się, że niestety ludzie na naszym terenie – bo członkostwo w UE powoduje, że się przemieszczamy – nie zawsze będą się odnosić pozytywnie do swoich korzeni, do swojego języka, do swojej tożsamości narodowej. Podejrzewam, że w pewnym momencie wszystko może się po prostu wymieszać. Dostrzegam to już dziś u młodzieży. Oni pędzą za pracą, za pieniądzem, za innymi niż my wartościami. My – może dlatego, że byliśmy w tzw. socjalizmie – sięgaliśmy po inne cele, na czym innym nam zależało, pracowaliśmy społecznie dla polskości. A u dzisiejszych młodych widzę konformizm i utylitarizm.

Ale chciałabym, by ludzie nie zapominali o swoich korzeniach i o tym, kim byli ich pradziadkowie, dziadkowie i ojcowie.

Janina Raclavská – Pomimo tego, że w tamtym czasie powinnam już mieć wykrystalizowaną obojętność, to przyznam, że nie za bardzo zdawałam sobie sprawę z tego, czym jest demokracja. Dla mnie było ważne, w co wierzyłam troszkę naiwnie, że prawda zwycięży i powinno być lepiej. Ale tego, co nastąpi w ciągu tych 19 lat, naprawdę sobie nie wyobrażałam. Żyłam w przekonaniu, że tak jest już dane, że w państwie czechosłowackim to, co czeskie i słowackie, ma rację bytu, a reszta nie jest dyskryminowana. Nie uświadamiałam sobie, że dyskryminacja a prawa narodowe to zupełnie różne sprawy. Czyli – odpowiadając na pytanie – nie myślałam, że będzie tak, jak jest. Bardzo się cieszę z tego, że ustępuje stereotyp Polaka „geszefciarza”, czyli człowieka „nieciekawej” reputacji. Dziś, co potwierdzają badania socjologiczne, Czesi wolą za sąsiada mieć Polaka niż Austriaka. To radykalna zmiana. To, co robiliśmy na polu czesko-polskiego zblżenia, choćby tu w Ostrawie, przyniosło swoje efekty. Jestem zadowolona, że losy potoczyły się w taki sposób, i mam nadzieję, że demokracja nie spocznie na laurach, a jej rozwój będzie szedł w pomyślnym dla nas kierunku.

Nie jestem dobrą wróżką i nie umiem wieszczyć. Polska grupa narodowa w RC zyskała wiele, ale w pewnym sensie i straciła. Już nie jesteśmy tak liczni... Nie ma między nami scalającego poczucia zewnętrznego zagrożenia. Obawiam się, że powiemy sobie – »Nam teraz wszystko wolno, wewnątrz jesteśmy Polakami, ale nie musimy się z tym obnosić, czy starać się zachować swoją kulturę, tradycję«. A przecież powinniśmy...

Stanisław Zahradnik – Podchodzę do tego ze sceptycyzmem. Bardzo się ucieszyłem, gdy doszło do tej zamiany, do upadku autorytatywnego kierowania państwem przez komunistów, ale z drugiej strony przyznam, że nie bardzo mi odpowiada, jeżeli dziś, zwłaszcza u młodszej generacji, neguje się wszystko to, co działało w tamtym okresie. Moim zdaniem, nie było aż tak źle... W końcu myśmy też budowali tamto państwo. Jeżeli będziemy to negocjować, to potwierdzimy tym samym, że sami źle żyliśmy. Budowaliśmy hutę trzyniecką, pracowaliśmy w górnictwie, włożyliśmy duży wysiłek w twórczość literacką, historyczną. I mamy się czym wykazać. To nie był czas zastój! Oczywiście ramy naszego działania były wytyczone z góry. Ja też mogłem tworzyć i publikować tylko do pewnej granicy. Ale publikowałem książki, pozycje, które do dzisiejszego dnia mają jakąś wartość.

Nie muszę wieszczyć, by powiedzieć, że mnie już nie będzie za dwadzieścia lat... Sytuacja na terenie Śląska Cieszyńskiego nie rysuje się dobrze. Niestety. Z drugiej strony, gdy weźmiemy pod uwagę sytuację gospodarczą, to przecież granicy już nie ma, kwitną kontakty gospodarcze i oczekuję, że Polska wleje w nas życiodajne soki. Możemy tylko patrzeć, jak firmy polskie zaczynają wypierać regionalne. A co to oznacza? To, że większość naszego społeczeństwa będzie trochę inaczej spoglądać na Polaków z Polski, że ekonomicznie będzie zmuszona włączyć się do tego procesu integracji i sama korzystać z tych polskich firm. To wzbudzi zapotrzebowanie na język polski. A to jest moim zdaniem najważniejsze. Dziś jest ono małe. A więc, po co chodzić do polskiej szkoły? Kiedy jednak polski będzie potrzebny, to sytuacja się zmieni. To daje nadzieję na zmianę stosunku czeskiej większości do polskiej mniejszości, większego poszanowania naszych polskich tradycji.

Daniel Kadłubiec – Gdyby ktoś

mnie o to zapytał prawie dwadzieścia lat temu, to odpowiedziałbym, że jest to poetyka bajki magicznej lub fikcji literackiej, która porusza się poza realiami i nie ma szans na zmaterializowanie się. To przyspieszenie, które nastąpiło, ten ogromny zryw, spiętrzenie dziejów, jest niesamowite. W dziejach Europy nigdy nie było takiego przyspieszenia, by w tak krótkim czasie doszło do tak zasadniczych zmian, jak właśnie po 17 listopada 1989 r. To jest coś niezwykłego. To świadczy o tym, że społeczeństwa dojrzejają, że inaczej patrzą na koegzystencję, że cały czas zmienia się system wartości człowieka, społeczeństw i narodów. To przyspieszenie przecież stało się za przyzwoleniem, w sposób demokratyczny, bezkrwawy. To jest cud! W dodatku przy respektowaniu praw mniejszości.

Obserwując to, co się dziś dzieje, i mając na uwadze, że każda akcja wywołuje reakcję (jak globalizacja – regionalizacja), istotne jest zachowanie tożsamości, bycie sobą, kulturowanie własnej kultury i języka. Sądzę, że mniejszości się nie rozplyną. Raczej odwrotnie. Myszę, że narody i ludzie zaczną doszukiwać się własnych korzeni, podkreślać swoją tożsamość – poprzez kulturę, język, obyczaj i historię. Gdyby bowiem doszło do rozlania się narodowości w jednym europejskim narodzie, doszłoby tym samym do zatraenia wartości. Powiem tak – jednolitość nie jest bogata, jest uboga. Bo jeżeli ja mam tylko jedno ubranie i nikt inny nie ma innego ubrania, to co to jest? Bogactwo? A przecież chodzi o to, żebyśmy żyli w bogatym świecie.

Zaolzie, które ma wielką świadomość, ponieważ – będąc ponad 600 lat poza Macierzą – zachowało w znacznym stopniu swoją tożsamość, teraz może odwoływać się bez przeszkód do swoich korzeni, może skorzystać z okazji, by temu, co ogólne, przeciwstawić to, co indywidualne. A więc obok tendencji globalizacyjnych będą pogłębiały się tendencje lokalne, indywidualistyczne. One wzbogacają każdy region, każdy naród, Europę oraz świat.

Zygmunt Stopa – Faktem jest, że wydarzenia z tego roku nas zaskoczyły. Czechom też to przydarzyło się po raz pierwszy. Mieliśmy nadzieję, że demokracja zwycięży i będziemy żyli po ludzku. Ale z tego, co mamy dzisiaj, też nie jesteśmy całkiem zadowoleni. Jesteśmy w UE i mamy szereg udogodnień, których nie mieliśmy wcześniej, ale

to nie jest to, czego (przynajmniej ja) oczekiwaliśmy. Formalnie jest demokracja, lecz ludzie są obojętni na rządy! Wprawdzie raz na 4 lata ludzie mogą wpływać na to, kto będzie rządził, ale to jest jakby okazyjnie. Natomiast stałego wpływu jesteśmy pozbawieni.

Co do przyszłości jestem optymistą. O ile nas nie zgnębią trudności ekonomiczne i o ile uda nam się pozyskać do działań społecznych nową generację, nie obawiałbym się przyszłości. Świadomi swego pochodzenia, zostaniemy na swoim miejscu. Ale zagrożenie może przynieść sama ekonomia, gdy kryzys ogarnie albo Polskę, albo Czechy. Wówczas możemy oczekiwać, że albo my będziemy emigrować, albo do nas przyjeżdżać będą inni – z krajów mniej bogatych. Mogą nastać wtedy takie warunki, z których nasi potomkowie nie będą zadowoleni.

Pavel Tomčala – Wtedy nie pomyślałem, że czekają nas takie zmiany, że będą zniesione granice, że będzie podwójne nazewnictwo, że to tak pójdzie do przodu, z czego bardzo się cieszę. Oczywiście są „wyskoki”, jak zamalowywanie, zrzuwanie czy dokładanie „swoich” tablic z podwójnym nazewnictwem – ale myślę, że robi to tylko paru ludzi. Reszta żyje normalnie i miło jest patrzeć, jak to wszystko kwitnie.

W przyszłości wspólnie podzielmy my, Polacy i Słowacy. To się już dzieje na trójstyku. Wioski będą sobie wzajemnie pomagać, będzie tylko lepiej.

Ranata Bilan – W ogóle mi to nie przyszło do głowy! Byłam w euforii, pod wrażeniem zachodzących zmian. Poza tym oczekiwałam pierwszego dziecka i w tym stanie gnałam na spotkania i demonstracje. Nie marzyłam wtedy o Europie bez granic, ale fantastycznie, że ją dziś mamy.

Nie jestem przesadną optymistką, więc obawiam się, że Polaków na Zaolziu będzie ubywać. Zwłaszcza, że Europa będzie kusić naszą młodzież. Dobrze, gdy będzie miała ona świadomość swoich korzeni i będzie wracać. Trudno zgadywać. Mam nadzieję, że za te 20 lat szkoły polskie jeszcze będą. Pewnie jeszcze bardziej uporamy się ze sprawami historycznymi, które niby już uległy przedawnieniu, ale wciąż jeszcze dla wielu osób są bolesne i starczy troszeczkę ich dotknąć, aby wszystko odezwało się na nowo. Podsumowując – sądzę, że za 20 lat będzie znowu troszeczkę lepiej i normalniej. (mro)

Zdrowie w Internecie

Dziś, kiedy dzięki Internetowi mamy łatwy dostęp do wszelkiego rodzaju informacji, również jeśli chodzi o własne zdrowie nie jesteśmy zdani tylko na informacje, które poda nam lekarz czy farmaceuta. Oto przykłady kilku sytuacji dotyczących zdrowia, które łatwiej przyjdzie nam rozwiązać wiedząc, gdzie szukać w Internecie odpowiednich informacji czy rad.

WITAMY

ELA to pierworodna córeczka państwa Renaty i Marka Heczków z Bystrzycy. Przyszła na świat 26 czerwca br. w szpitalu w Trzyńcu. Waga: dokładnie 3 kg, wzrost: 52 cm. Imię dla dziewczynki rodzice wybrali po długim studiowaniu kalendarza. Uznali je za najładniejsze.

Elżbieta to imię o hebrajskim rodowodzie, które oznacza „Bóg ma przysięgą”. Pochodne formy tego imienia to Halszka, Izabela, Liza. Imię to nosi królowa angielska, a także m.in. aktorki Elizabeth Hurley i Elżbieta Starostecka.

Imieniny Elżbieta obchodzi 18 czerwca i 19 listopada.

RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informację na temat imion i nazwisk(a) rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres redakcji.

● *Lekarz przepisał mi lekarstwo, za które trzeba dopłacić dużą kwotę. Gdzie mogę sprawdzić, czy istnieją inne, tańsze lekarstwa o tym samym działaniu?* Najlepiej zajrzeć na strony internetowe Ministerstwa Zdrowia RC (www.mzcr.cz) i wybrać ramkę „Léky”. Kierując się dalszymi instrukcjami, wyszukujemy lekarstwo, które nas interesuje i wszelkie dotyczące go informacje, również cenowe. Znajdziemy tam również lekarstwa o tej samej substancji aktywnej.

● *Chcę złożyć skargę na postępowanie lub zachowanie lekarza – jak mam postępować?* Informacje znajdziemy na stronach internetowych Czeskiej Izby Lekarskiej (www.lkcr.cz), która przyjmuje i rozpatruje skargi i zażalenia pacjentów.

● *Mój stomatolog zamknął praktykę. Bezsukutecznie szukam nowego, który zgodziłby się mnie zarejestrować. W takim wypadku najlepiej zerknąć na strony Czeskiej Izby Stomatologicznej (www.dent.cz), gdzie w sekcji „Pro veřejnost” znajdziemy spis stomatologów przyjmujących*

nowych pacjentów. Wybierać możemy wg miejsca zamieszkania i kasy chorych, w której jesteśmy ubezpieczeni.

● *Mam zamiar zaszczepić się przeciwko odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych (wirusowemu zapaleniu wątroby czy innym chorobom) i chciałbym się dowiedzieć jak najczęściej na temat tego szczepienia. Bardzo przydatna jest strona internetowa www.vakciny.net, na której znajdziemy wszystkie interesujące nas informacje, łącznie z cenami szczepionek.* (dc)

Informacje (nie tylko) o dłużnikach

Często można usłyszeć, że jakaś firma lub osoba zapisana jest w rejestrze informacji kredytowej (úvěrový registr). Co to takiego i czemu ma służyć?

Mówiąc najprościej, rejestr informacji kredytowej jest bazą danych, w której gromadzone są nie tylko informacje o klientach instytucji finansowych mających problemy ze spłaceniem zobowiązań, ale także o klientach mających udokumentowaną tzw. pozytywną historię kredytową. Zbieranie informacji o zobowiązaniach klientów sprawia, że uzyskiwanie kredytu może być łatwiejsze i szybsze. Nie bez znaczenia jest też to, że dzięki biurom informacji kredytowej klienci są chronieni przed nadmiernym zadłużaniem się i wpadaniem w niekontrolowaną spiralę zadłużenia.

W Republice Czeskiej działają cztery rejestry informacji kredytowej. Gwarantem Centralnego Rejestru Informacji Kredytowej jest Czeski Bank Narodowy. Z jego danych korzystają wszystkie banki i filie bankowe w RC. W rejestrze są informacje o zobowiązaniach kredytowych osób fizycznych – przedsiębiorców i podmiotów prawnych.

Poza rejestrem centralnym, dane o klientach instytucji finansowych gromadzą także Bankowy Rejestr Informacji, Niebankowy Rejestr Informacji oraz Rejestr Osób Fizycznych Stowarzyszenia SOLUS. Podczas gdy trzy pierwsze rejestry to tzw. rejestry pozytywne, SOLUS jest rejestrem negatywnym. Powstał w 1999 roku i zawiera, mówiąc krótko, informacje o dłużnikach niewywiązujących się ze swoich zobowiązań. Dostać do rejestru może się każdy, kto nie spłaca zaciągniętych pożyczek lub kredytów. Dane w rejestrze SOLUS są aktualizowane co najmniej raz w miesiącu. Obecnie obejmują one ok. 670 tys. nazwisk. (h)

Stanik dla dużego biustu

Dla kobiet z dużym biustem dobór odpowiedniego stanika bywa sporym problemem. Tymczasem jego dopasowanie to nie tylko kwestia atrakcyjnego, seksownego wyglądu, ale również dobrego samopoczucia, a nawet zdrowia. Z przeprowadzonych przez Brytyjczyków badań wynika, że 80 proc. kobiet z dużym biustem nosi

staniki o niewłaściwym rozmiarze. Zdarza się, że kobiety kupują biustonosz ze zbyt szerokim obwodem i za małymi miseczkami. Mało kobiet zdaje sobie sprawę z tego, że przez fatalnie dobrany biustonosz mają poczucie dyskomfortu, boli je głowa i uciskany jest ich kręgosłup. Piersi w zbyt małych miseczkach nieelegancko się kołyszą w różne strony przy każdym ruchu, wydając się przez to ogromne, i prowokują do zgarbionej postawy, a ramiączka wpijają się w ramiona i plecy. Pamiętając o tym, że źle dobrany biustonosz nie będzie leżał prawidłowo i podtrzymywał biust, ale tylko go deformował, nie kupujmy za małych staników tylko dlatego, że sprzedawca w sklepie powiedział nam, iż większych rozmiarów się nie produkuje. Istnieją specjalne sklepy bielizniarskie, również internetowe, w których można znaleźć staniki także w mniej typowych wymiarach. Opr. (dc)

Źródło: www.moda.pl

CIEKAWOSTKI

Pielucha wyśle SMS

Pewna brytyjska firma wypuściła na rynek miniaturowe czujniki wilgoci, które po przyłączeniu do niemowlęcej pieluszki wysyłają na telefon komórkowy rodziców wiadomość tekstową o potrzebie natychmiastowego przewinięcia dziecka. Gadżet o nazwie „Baby Wee-Care” może okazać się rozwiązaniem problemu odparzeń i wysypek powodowanych kontaktem dziecięcej skóry z wilgotną pieluchą.

Toalety na Mount Everest

Himalaista z Nepalu stara się o spopularyzowanie przenośnej toalety – plastikowego wiadra z pokrywą, by wspinaczka na Mount Everest była bardziej ekologiczna. Na najwyższy szczyt świata – 8850 m n.p.m. – co roku wyrusza kilkuset wspinaczy. Ale obóz bazowy, z którego ruszają w górę, nie ma właściwie żadnych udogodnień. Szerpa Dawa Steven Sherpa, który w maju poprowadził na Everest eko-ekspe-

dycję, by pozbiierać śmieci pozostawione na zboczach góry świętej dla hindusów, Nepalczyków i Tybetańczyków, powiedział, że jego ekipa korzystała również z plastikowego wiadra i specjalnej szczelnej plastikowej torby, by zabrać i zneutralizować odchody.

Gry na świąteczne wieczory

Ulubionymi zabawkami na okres świąteczny są gry planszowe typu „Monopoly” oraz warcaby. Przeprowadzone na zlecenie portalu eBay badania na grupie 3272 dorosłych internautów wykazały, że największej ankietowanych wybrałoby na świąteczne wieczory właśnie „Monopoly”, podczas gdy jedna trzecia nie wyobraża sobie świąt bez rodzinnej partyjki warcabów, zaś jedna czwarta wybrała... lalki Barbie. – Przed świętami na rynku pojawiają się niezliczone zabawki i gry, przy których całe rodziny mogą spędzać wspólny świąteczny czas – komentuje wyniki ankiety Cat Schwarz, kierownik działu gadżetów i zabawek na eBayu.

SMACZNEGO

Kurczak w sosie słodko-kwaśnym

Składniki: 1 pierś z kurczaka, 1 marchewka, 1-2 cebule, 1 czerwona papryka, ½ pomarańczy, ½ garści pędów bambusa, kilka plasterków ananasa z puszki, 1 opak. przecieru pomidorowego, ½ szklanki soku pomarańczowego, 2-3 łyżki cukru, 1 łyżka octu winnego, 1 łyżka mąki ziemniaczanej, 1 łyżka mąki pszennej, sól i pieprz, zioła prowansalskie, imbir, słodka papryka w proszku.

Wykonanie: Marchewkę kroimy w cienkie słupki, ananasa na małe cząsteczki, paprykę w paseczki a cebulę w półplasterki. Pomarańczę dzielimy na cząstki i obieramy z białych błonek. W rondelku rozgrzewamy łyżkę oliwy. Dodajemy przecier pomidorowy i sok pomarańczowy. Doprowadzamy do wrzenia i gotujemy, aż płyn zredukuje nieco swą objętość. Następnie dodajemy wszystkie warzywa, owoce oraz cukier, ocet i przyprawy. Gotujemy na małym ogniu przez 15-20 minut. W międzyczasie umytą i osuszoną pierś kurczaka kroimy w kostkę. Solimy, pieprzymy do smaku oraz obtaczamy w mące pszennej. Wrzucamy na patelnię i krótko podsmażamy. Dodajemy do sosu. W szklance rozrabiamy mąkę ziemniaczaną z niewielką ilością zimnej wody. Powoli dolewamy do sosu i dokładnie mieszamy. Podgrzewamy jeszcze chwilę – sos ma wyraźnie zgęstnieć. Podajemy z ryżem. (dc)

UWAGA! Zachęcamy Szanownych Czytelników do nadsyłania własnych, ciekawych i sprawdzonych przepisów kulinarnych. Do przepisu prosimy dołączyć zdjęcie gotowej potrawy. Najciekawsze propozycje wydrukujemy na łamach „Głosu”. Przepisy należy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz.

ALE HECA

Spotkało się dwóch chłopów. Jedyń mówi do drugiego:

– Jaki babki ci się podobają?

– Blondynki.

– Tóż po jakimu żeś się ożynił z brunetkóm?

– Bo mi sie ksiądz kozoł przy spowiedzi umortwiał.

★ ★ ★

Spotkali się dwo chłopci. Jedyń mówi do drugiego:

– Czemu nie ściepujesz czopki, jak sie dropiesz w głowę?

– A czy ty ściepujesz portki, jak sie chcesz podropać w d...?

★ ★ ★

– Staróm ci sie dogodzić, warzym ci – wypomino chłopu Kunegónnda – i co z tego móm? Nic!

– No widzisz! A mie co drugi dziwyń boli żołóndek!

★ ★ ★

– Panie dochtorze – mówi Francek na pogotowiu – pies mie pogryz!

– A kaj?

– Niedaleko moji chatupy.

★ ★ ★

Wawrzyniec poszeł z Zuzkóm na wieczorze do restauracyji. Jak już zapłacił, mówi Zuzce:

– A teraz cie zapraszóm na kawę do siebie.

– To myślisz, że jo je jakóm ladacznicóm?!

– Co ci też przyszło do głowy! Przeca zech ani słówkym nie spómniól o pinióndzach!

WTOREK 18 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Tata lew (dla dzieci) **8.45** Fifi (dla dzieci) **9.00** Jedyńkowe przedszkole **9.30** Legenda Nehza **10.00** Moda na sukces (s.) **10.50** Faceci do wzięcia **11.15** Celownik **11.25** W-skiersi **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania **13.05** Klan **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.10** Podróżnik - Wielka piątka **14.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **15.00** Wiadomości **15.14** Bądź modna **16.05** Moda na sukces (s.) **16.50** Przed meczem Irlandia - Polska **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **18.55** 300% normy - pytanie 11 **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Siła żywiołu (film USA) **22.00** Wydział zabójstw **22.25** Misja specjalna (mag.) **23.25** Atijat, pierwsza żona **0.00** Nie zapomnij mnie (film USA) **1.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **1.55** Notacje - ks. prof. Jan Krucina.

TVP 2

6.10 Złotopolscy **7.15** Jestem przy Tobie **7.40** Pomocnik świętego Mikołaja **8.00** Pytanie na śniadanie **10.15** M jak miłość **11.10** Codzienna 2 m 3 **11.40** Rezerwat namiętności **12.40** Harry i Hendersonowie **13.10** Sekrety chińskich mumii (film dok.) **14.15** Everwood (film USA) **15.05** M jak miłość (s.) **16.05** Dzieciaki górą **17.00** Bulionerzy **17.30** Nie ma to jak hotel (film USA) **18.00** Program lokalny **19.05** Koło fortuny **19.35** Kocham kino (mag.) **20.05** Barwy szczęścia **20.40** M jak miłość **21.35** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.45** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.35** Z odzysku **0.50** Kawa i papierosy (film USA) **2.25** Noc zagadek.

TV KATOWICE

7.45 Aktualności **7.50** Co to? kto to? **8.03** Gość poranka **8.19** Przegląd portali internetowych **8.25** Przegląd prasy **8.45** Schlesien Journal **9.09** Korespondent TVP o poranku **9.55** Biznes otwarcie dnia **10.13** Gość poranka **13.06** Raport z Polski **14.06** Biznes **16.12** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** Wokół nas **17.15** Komentarz świat **18.00** Aktualności **18.45** Mam świetną pracę **19.00** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.10** Blżej natury **19.40** Punkt widzenia **19.55** TV Katowice zaprasza **20.09** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier blżej ciebie **21.45** Aktualności **22.05** Magazyn meteo **22.18** Minął dzień **22.52** Biznes **23.45** Ostatnie dni sław - Icchak Rabin **0.43** Minęła 20-ta **1.27** Telekurier blżej ciebie **1.50** Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (film USA) **7.15** Wielka wygrana **8.00** Dotyk anioła (s.) **9.00** Miodowe lata **9.55** Rodzina zastępcza plus **10.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **11.25** Samo życie (s.) **11.55** Nowe przygody Tequili i Bonettiego (s.) **13.00** Fabryka Gwiazd - Akademia **14.00** Pierwsza miłość **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (film USA) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.40** Miodowe lata **17.30** Fabryka Gwiazd - Akademia **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Speed II: wyścig z czasem (film USA) **22.50** Lekcja przetrwania (film USA) **1.15** Rajska plaża **1.25** Fala zbrodni (s.) **2.15** Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Mały kabaret telewizyjny **9.00** Przyspieszony czas **9.15** Ptaki wodne **9.30** Pieśń dla Rudolfa III (s.) **11.00** Urodziny (teatr TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina, szkoła i ja **13.50** córki McLeoda (s.) **14.35** Potyczki Amy (s.) **15.25** Hau! (s.) **15.50** Nauka jest zabawna **16.15** Program dyskusyjny **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Taxi **20.30** Tropem gwiazd (cykl dok.) **21.05** Wszystko party (talk show) **21.55** Czarna karetki (s.) **22.25** Retro (mag.) **22.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.00** M.A.S.H. (film USA) **0.50** córki McLeoda (s.) **1.35** Czy mnie zechcecie? (mag.) **1.50** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Mity i fakty historii (cykl dok.)

10.35 168 godzin (pr. publ.) **11.05** Hobby magazyn **11.35** AZ-kwiz **12.10** Piękne straty (talk show) **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **14.55** Wędrująca kamera **15.25** Czar Afryki (cykl dok.) **15.45** Piękno europejskich wybrzeży **16.00** 13 dni w życiu Picassa (s. dok.) **17.05** Poszukiwacze czasu **17.20** Tajemniczy język pieniądza (pr. cykl.) **17.40** 72 imiona czeskiej historii (pr. cykl.) **18.00** Klucz (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Learning English with Ozmo **19.30** Hau! (s. anim.) **20.00** Szanowny Leonidzie Iljczu (dok.) **20.30** Czarowny kwiecień (film br.) **22.00** Cichy lew w Suezie (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Śpiewanie na farmie (pr. muz.) **23.50** Annie Leibovitz: Życie przez obiektyw (dok.) **1.20** Jeden dzień z życia Republiki Czeskiej **1.50** Komunizm: Historia pewnego złudzenia (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Gorące Hawaje (s.) **9.30** Raz na całe życie (film USA) **11.25** Ulica (s.) **12.15** Detektyw Monk (s.) **13.10** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Wszyscy kochają Raymonda (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.05** Gwiazdne wrota (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.20** Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.10** 112 (mag.) **22.50** Pan życia i śmierci (film fr.-USA) **1.05** Agenci NCIS (s.) **2.20** Poradnik domowy.

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.10** Dzieciół Woody (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Freddie (s.) **8.05** Przyjaciele (s.) **8.30** Malcolm w tarapatach (s.) **9.00** Blok (s.) **9.45** Siódme niebo (s.) **10.45** Na czym zależy (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.30** Pomoc domowa (s.) **13.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **14.05** Chameleon (s.) **15.05** Will & Grace (s.) **15.35** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.20** Ojciec pilnie poszukiwany **22.25** Uwaga, faceci! (s.) **23.25** Kości (s.) **0.25** Sprawa dla dwu (s.) **1.35** Zadzwoń do jasnovidza.

ŚRODA 19 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Strażak (dla dzieci) **8.45** Małe zoo **8.55** Świnka Peppa (dla dzieci) **9.05** Domisie **9.35** Zagubieni z lotu 29 (film USA) **10.00** Moda na sukces **10.50** 300% normy **11.25** Celownik **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Siła z natury **12.40** Plebania **13.05** Klan **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Wizje przyszłości **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.15** Ogród z duszą **15.40** Między mamami **16.05** Moda na sukces (s.) **16.50** Przed meczem Irlandia - Polska **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan **18.00** Jaka to melodia? **18.30** Plebania **18.55** 300% normy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Opole 2008 na bis **20.40** Irlandia - Polska Mecz towarzyski w Dublinie **23.05** Wydział zabójstw **23.35** Bronisław Wildstein przedstawia **0.30** Moskiewska saga (film ros.) **2.55** Siedmiu wspaniałych - Więzień 78 (film USA) **3.40** Notacje Zdzisław Skwara.

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **7.10** Niezłomni **7.15** Żydowski Lublin **7.40** Pomocnik świętego Mikołaja **8.00** Pytanie na śniadanie **10.15** M jak miłość **11.10** Święta wojna **11.40** Rezerwat namiętności **12.40** Koło fortuny **13.15** Historia Singapuru **14.15** Everwood (s.) **15.05** M jak miłość **16.05** Mini szansa **17.00** Bulionerzy (s.) **17.30** Nie ma to jak hotel (film USA) **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Wideoteka dorosłego człowieka **20.05** Barwy szczęścia **20.40** Róże Gali **22.35** Jak wykończyć panią T.? (film USA) **0.10** Stop! Reportaż **0.50** Buffalo '66 (film USA) **2.40** Smaczne go! Ilona Łepkowska **3.25** Noc zagadek.

TV KATOWICE

7.45 Aktualności **7.50** Co to? kto to? **8.03** Gość poranka **8.45** Zaolzie **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.45** Aktualności **16.50** Potrafię kibikować **17.00** Raport z akcji **17.15** Komentarz świat **17.47** Biznes **18.00** Aktualności **18.45** Ślązaków portret własny **19.00** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.10** Ludzie i sprawy **19.40** Motokibic.tv **19.55** TV Katowice zapra-

sza **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier blżej ciebie **21.45** Aktualności **22.05** Magazyn meteo **22.18** Minął dzień **22.51** Biznes **23.05** Sportowy wieczór **23.45** Więcej niż słowa **0.50** Minęła 20-ta **1.34** Telekurier blżej ciebie **1.55** Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (film USA) **7.15** Wielka wygrana **8.00** Dotyk anioła (s.) **9.00** Miodowe lata **9.55** Rodzina zastępcza plus **10.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **11.25** Samo życie (s.) **11.55** Nowe przygody Tequili i Bonettiego **13.00** Fabryka Gwiazd - Akademia **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.40** Miodowe lata **17.30** Fabryka Gwiazd - Akademia **18.00** Pierwsza miłość **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Świat według Kiepskich **20.30** Agentki - Prymus, czyli klin klinem **21.30** Sposób na blondynkę (film USA) **0.15** Daleko od noszy **0.45** Ranking Gwiazd **1.45** Ale kasa.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Telewarieté **10.25** Szczęśliwy dom (teatr TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina, szkoła i ja **13.50** córki McLeoda (s.) **14.35** Potyczki Amy (s.) **15.25** Hau! (s.) **15.50** Ja i moja rodzina (s.) **16.05** Futuroskop **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag. kul.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.58** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **20.55** Pavel Tigris (dok.) **22.00** Na tropie (mag. krym.) **22.25** Według prawa **22.45** Losowanie Sportki i Szansy **22.50** Trójzab Neptuna (film fr.) **0.20** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **0.25** córki McLeoda (s.) **1.10** Poszukiwanie czasu utraconego **1.30** Szlakiem gwiazd **2.00** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Babel (mag.) **9.35** Zabytki na sprzedaż **9.55** 13 dni w życiu Picassa (s. dok.) **11.00** Na pływalni z B. McFerrinem (talk show) **11.25** Etykieta **11.35** AZ-kwiz **12.10** Dom - to sztuka (mag.) **12.35** Czarne owce (pr. publ.) **12.55** Świat książek (mag.) **13.20** Dziennik lektur **13.35** Exit 316 **13.55** Kinobox (mag.) **14.25** Nauka jest zabawna **14.50** Program dyskusyjny **15.05** Przeżył! (cykl dok.) **16.00** Rodzina, szkoła i ja (mag.) **16.15** Diagnoza **16.35** Poradnik zdrowotny **16.45** Sedno **16.50** Zoom (mag.) **17.15** Port (mag.) **17.45** Muzeum motocykli **18.00** Nie mam pracy (mag.) **18.20** Historie domów (cykl dok.) **18.40** Czy mnie zechcecie? **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Pique-nique (j. fran.) **19.30** Hau! (s.) **20.00** Ten nasz czeski charakter **20.30** Klub filmowy: Kieszonkowe (film fr.) **22.10** Wiadomości kulturalne **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Klub dokumentalny: Kolacja z prezydentem **0.05** Nocny klub filmowy: Chłopięcy świat (film USA) **1.55** Teatr żyje! (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Gorące Hawaje (s.) **9.30** Klub imperatora (film USA) **11.35** Ulica (s.) **12.20** Detektyw Monk (s.) **13.10** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Wszyscy kochają Raymonda (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.10** Gwiazdne wrota (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport **17.35** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Prywatne pułapki (s.) **21.30** Ścisłe tajne **22.00** Na własne oczy (pr. publ.) **22.45** Bez skazy (s.) **23.45** Horoskop śmierci (s.) **0.35** Agenci NCIS (s.) **1.50** 112 (mag.).

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.10** Dzieciół Woody (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Will & Grace (s.) **8.05** Przyjaciele (s.) **8.30** Malcolm w tarapatach (s.) **9.00** Blok (s.) **9.45** Siódme niebo (s.) **10.45** Na czym zależy (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.30** Pomoc domowa (s.) **13.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **14.05** Chameleon (s.) **15.05** Will & Grace (s.) **15.35** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) **21.20** Top Star magazyn **22.25** Zabójcze umysły (s.) **23.25** Blef Coogana (film USA) **1.25** Zadzwoń do jasnovidza.

POLONIA

WTOREK 18 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domisie - Nieprzespana noc **8.55** Moliki książkowe (mag.) **9.10** Schudnij **9.25** Podróżnik - Miasto Gwatemala **9.45** Golec uOrkiestra **10.10** Z archiwum IPN - Samoobrona Ziemi Grodzieńskiej (mag.) **10.40** Ranczo (s.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Sportowy tydzień **13.15** Barwy szczęścia (s.) **14.05** Czterdzieści lat minęło... podwójnie, czyli Dudusiowi na osiemdziesiąte urodziny **15.05** Forum **15.45** Nagrody Polskiej Muzyki Złote Dzioby 2008 **16.30** Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) **17.00** Teleexpress; **17.15** Domisie - Nieprzespana noc **17.35** Moliki książkowe (mag.) **17.50** Między Odrą a Renem **18.05** 300% normy **18.35** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Reksio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Komentator - magazyn międzynarodowy **21.10** Barwy szczęścia (s.) **21.35** W stronę Polski - Hugo Kowalczyk (dok.) **22.05** Biznes z gwarancją (mag.) **22.25** Forum **23.05** Sztuka dokumentu - Maciej Drygas **23.30** Golec uOrkiestra **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Misja specjalna (mag.) **0.35** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Reksio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Komentator - magazyn międzynarodowy **2.55** Barwy szczęścia (s.) **3.20** Biznes z gwarancją (mag.) **3.40** Forum **4.20** W stronę Polski - Hugo Kowalczyk (dok.) **4.50** Śniadanie na podwieczorek.

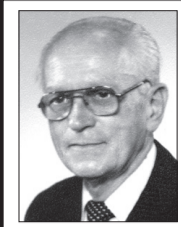
ŚRODA 19 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Zygzyki - Noga **8.55** Zwierzowiec - Spizarnie - zapasy na trudne czasy **9.10** Pora na doktora (mag.) **9.25** Made in Poland **9.50** Afisz - Zbigniew Warpechowski (mag.) **10.15** Misja Gryf - Borne Sulinowo (rep.) **10.40** Psi psycholog (dok.) **11.05** Na wyłączność - Joanna Szczepkowska **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Komentator - magazyn międzynarodowy **13.15** Barwy szczęścia (s.) **13.40** Biznes z gwarancją (mag.) **14.05** Tomasz Lis na żywo **15.00** W stronę Polski - Hugo Kowalczyk (dok.) **15.25** Zaolzie **15.40** Pełnosprawni (mag.) **16.05** Misja Gryf - Borne Sulinowo (rep.) **16.30** Afisz - Zbigniew Warpechowski (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Zygzyki - Noga **17.40** Zwierzowiec - Spizarnie - zapasy na trudne czasy **17.55** Polska z bocznej drogi - Lekcja polskości **18.05** 300% normy **18.35** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Tajemnica szyfru Marabuta **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Tydzień Polski (mag.) **21.10** Egzamin z życia (s.) **21.55** Poeta ataman (dok.) **22.30** Tomasz Lis na żywo **23.25** Pełny obraz - Zbrodnia nieukarana (rep.) **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **0.40** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Tajemnica szyfru Marabuta **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Tydzień Polski (mag.) **2.55** Egzamin z życia (s.) **3.45** Poeta ataman (dok.) **4.20** Tomasz Lis na żywo **5.15** Sztuka dokumentu - Maciej Drygas (dok.).

CZWARTEK 20 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Dynie i cukinie **8.45** Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) **9.00** Raj (mag.) **9.25** Skarby nieodkryte **9.50** Londyńczycy (s.) **10.40** E-lementarz (mag.) **10.55** Magazyn przechodnia - Marzenia **11.10** Zaproszenie - Warmia Księcia Biskupa **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Tydzień Polski (mag.) **13.15** Egzamin z życia (s.) **14.05** Poeta ataman (dok.) **14.40** Coś z niczego (rep.) **14.55** Bronisław Wildstein przedstawia **15.40** Sztuka dokumentu - Maciej Drygas (dok.) **16.10** Raj (mag.) **16.35** Hurtownia książek (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Dynie i cukinie **17.30** Polska z bocznej drogi - Harem rzeźbiarza **17.45** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **18.15** Bzik kulturalny (mag.) **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Z daleka, a z bliska **21.20** Teatr przypomnień - Firma **22.45** Najbardziej lubię grać (rep.) **23.**

WSPOMNIENIA

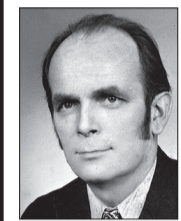

Jutro przypada 10. rocznica zgonu pochodzącego z Olbrachcic

śp. inż. JANA GWÓZDZIA

ostatnio zamieszkałego w Żywocicach. Wspominają syn Henio z rodziną oraz szwagierka Henia z rodziną. GL-681

Lata mijają, lecz wspomnienia pozostają.

Dnia 15. 11. 2008 obchodzili 80. urodziny nasz Drogi Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. KAROL PRZECZEK

z Kocobędza. W kwietniu br. upłynęło 18 lat od Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą żona, córka i synowie z rodzinami. GL-692

Dziś 18 listopada 2008 mija 1. rocznica zgonu

śp. EMILII SIUDOWEJ

z domu Kuboszek, z Karwiny Darkowa. Wszystkich, którzy Ją znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i krótką modlitwę prosi syn z żoną. RK-222

Kto w sercach żyje nie umiera...

19 listopada 2008 mija pięć lat, kiedy na zawsze pożegnaliśmy naszą Najukochańszą Matkę, Teściową, Babcie i Prababcie

śp. STEFANIĘ WOJNAR

z Karwiny. O chwilę wspomnień i modlitwę wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych proszą synowie z rodzinami. RK-223

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA - KARWINA: „Maryša” (18, godz. 10.00).

CO W KINACH

KARWINA - Centrum: Eagle Eye (18, 19, godz. 19.30); „Máj” (18, 19, godz. 17.45); KARWINA - Ex: Bathory (19, godz. 15.00); HAWIERZÓW - Centrum: Artur i Minimki (18, 19, godz. 15.30); Juno (18, godz. 9.00, 17.45; 19, godz. 17.45); Lustra (18, 19, godz. 20.00); „Smolicek” (18, 19, godz. 14.00); TRZYNIEC - Kosmos: Bathory (18, 19, godz. 17.30); „12” (18, godz. 20.00); JABLONKÓW: „Nestyda” (19, godz. 17.00, 19.30); CIESZYN - Piast: To nie tak kotku! (18, 19, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

UWAGA członkowie CHNP! - w środę, 19. 11. o godz. 14.00 śpiewamy w kościele ewangelickim w Gródku na pogrzebie śp. Franciszka Suchego.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 19. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

KARWINA HENRYK - MK PZKO zaprasza na spotkanie przedświąteczne 22. 11. o godz. 16.00 do Do-

NEKROLOGI

Pan jest pasterzem moim,
niczego mi nie braknie

Psalm 23

W piątek dnia 14 listopada 2008 została odwołana w wieku 87 lat z tej doczesności do wieczności

śp. ANNA BYSTRZYCKA

z domu Kohót

zamieszkała w Trzyńcu Łyżbicach, ul. Olszowa 8
Pogrzeb odbędzie się w środę,
dnia 19 listopada 2008
o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Trzyńcu
na cmentarz w Łyżbicach.
Zasmucona rodzina. GL-692

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 16. 11. 2008 nagle opuścił nas w wieku 66 lat nasz Ukochany

śp. BOLESŁAW ŁUKOSZ

ze Stonawy. Pogrzeb Drogiemu Zmarłemu odbędzie się w czwartek 20. 11. 2008 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie. Zasmucona rodzina. GL-693

KONCERTY

CZ. CIESZYN - Chór szkolny Trallala, Trallalinki oraz kabarecik chórowy serdecznie zaprasza rodziców, krewnych oraz sympatyków na Koncert Jesienny w środę 19. 11. o godz. 17.00 do Klubu PZKO przy ul. Bożka.

OFERTY

KUPIĘ krowę albo jałowkę rasy JERSEY. Tel. 596 361 383. RK-225

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-685

WYSTAWY

SZKOŁA ARTYSTYCZNA B. Smetany w Karwinie: do 13. 1. wystawa Józefa Drona pt. „Wokół nas”.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie, Rynek Masaryka: do 28. 11. wystawa pt. „Zbigniew Herbert 1924-1998”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00

☐ W odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku) w godz. otwarcia.

Płaskie dachy z papy termozgrzewalnej, długoletnie gwarancje.

Firma „NEW SYSTEM DACH”, Cieszyn, ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532 642, + 48 33 8525 608.

W czeskokieszynskim klubie „Dziupla” tym razem zabrzmiała muzyka ludowa. W piątkowe popołudnie w „Dziupli” odbyło się bowiem zorganizowane przez IG PZKO „Dziuplański ludowe grani”, czyli wspólne granie i śpiewanie. Swoje siły połączyli muzycy z różnych kapel ludowych. (ep)

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Muzyka na wspólną nutę

Pod koniec października w Podstawowej Szkole Artystycznej im. B. Smetany w Karwinie gościła grupa młodych gości z Polski występ zespołu „Gizdy” z PSP w Karwinie Frysztać pracującego pod kierownictwem nauczycielki Urszuli Sikory, który zaprezentował program regionalny „Jak to kiedyś bywało”. Zaś prof. Daniel Kadłubiec z pasją opowiadał polskim przyjaciołom o korzeniach Polaków na Zaolziu, o naszej gwarze i kulturze. Warto dodać, że występ „Gizdów” i wykład prof. Kadłubca spotkały się z dużym zainteresowaniem wszystkich zgromadzonych.

Pod koniec października w Podstawowej Szkole Artystycznej im. B. Smetany w Karwinie gościła grupa młodych gości z Polski występ zespołu „Gizdy” z PSP w Karwinie Frysztać pracującego pod kierownictwem nauczycielki Urszuli Sikory, który zaprezentował program regionalny „Jak to kiedyś bywało”. Zaś prof. Daniel Kadłubiec z pasją opowiadał polskim przyjaciołom o korzeniach Polaków na Zaolziu, o naszej gwarze i kulturze. Warto dodać, że występ „Gizdów” i wykład prof. Kadłubca spotkały się z dużym zainteresowaniem wszystkich zgromadzonych.

Punktem kulminacyjnym całego tygodnia był koncert pn. „Europa”. W sali koncertowej karwińskiej szkoły muzycznej zaprezentowały swoje umiejętności polsko-czeski duet fortepianowy oraz orkiestra pod batutą B. Jelenia i A. Kozłowskiego. Zabrzmiały utwory muzyki klasycznej, a także filmowej i rozrywkowej. Nie zabrakło też „Ody do radości” L. van Beethovena.

Na pożegnanie polska grupa odwiedziła jeszcze Park Archeologiczny w Podborze. Kończąc ten aktywny edukacyjno-muzyczny tydzień, obie szkoły muzyczne zaplanowały jeszcze wiele następnym wspólnych przedsięwzięć. Młodzi ludzie wyrazili chęć dalszego głębszego poznawania się i kontynuację wspólnego muzykowania. Oby się tylko udało.

MARTA WIERZGON
Podstawowa Szkoła
Artystyczna w Karwinie

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komeńskiego 4: do 28. 11. wystawa pt. „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919”. Czynna po-pt: 8-15.

GALERIA POD WIEŻĄ, Karwina: do 26. 11. wystawa Jindřicha Wielgusa „Grafika, rzeźba, płaskorzeźba”. Czynna po-pt: 8-18.

BIBLIOTEKA MIEJSKA w Orłowej: do 6. 12. wystawa fotografii Otto Santariusza „Ameryka Południowa” w Minigalerii na schodach. Czynna po, wt, czw, pt: 8-18; so: 8-12.

GALERIA KROPKA, Cz. Cieszyn, Bezruč 28: do 4. 12. wystawa rysu-

ku i rzeźby Katarzyny Porczak „Metafora teraźniejszości”. Czynna po: 10-16, wt-pt: 9-17.

BIBLIOTEKA MIEJSKA Cz. Cieszyn Sibica, „Minigaleria Na Płocie”: do 28. 11. wystawa haftu krzyżkowego Kółka Haftowego działającego przy Bibliotece Publicznej miasta Rydułtowy pt. „Igła & nitka”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego” oraz do 31. 12. „Miasto Cz. Cieszyn”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Balej wrócił w świetnej formie

EKSTRALIGA HOKEJA

TRZYNIEC KARLOWE WARY 4:1

Tercje: 0:0, 1:1, 3:0. Bramki i asysty: 24. Martynek (Peterek), 48. Balej (Gureň, Polanský), 58. Balej (Výtisk, Kováčik), 58. D. Seman (Peterek, D. Květoň) – 36. Kumstát. Sędziował Hribik. Kary 9:11, wykorzystane 1:0. W. 3300. Trzyniec: Čechmánek – Vosátko, Gureň, Sekeráš, Výtisk, D. Seman, Malec – Kanko, D. Moravec, Polák – Tomík, Polanský, Kováčik – D. Květoň, Peterek, Martynek – Hašek, Hampl, Balej. Jozef Balej był główną postacią niedzielnego meczu w Werk Arenie, gdzie Stalownikom po raz kolejny w tym sezonie udało się znaleźć receptę na hokeistów Energii. Powracający po wyleczeniu kontuzji słowacki napastnik nie patyczkował się z rywalem, aplikując hokeistom Karlowych Warów gole na 2:1 i 3:1, które przesa-

Jozef Balej (z lewej) i David Moravec pod bramką Mensatora.

dziły o losach meczu. I co ciekawe, obie bramkowe akcje były bliźniaczo do siebie podobne, wykończone kawką po akcji indywidualnej. Balej udowodnił w nich, że jest hokeistą szybkim i dobrze wyszkolonym technicznie. Po ostrożnej, bezbramkowej pierwszej tercji gospodarze w drugiej odsłonie podkreśli tem-

po. Prowadzenie objęli trzyniczanie po akcji Peterka, który sprytnym podaniem obsłużył czyhającego pod bramką Martynka – 1:0. Wyrównał w osłabieniu Kumstát, wykorzystując bierną postawę trzynieckich obrońców. Goście rzucili w końcówce spotkania wszystkie siły do ataku, ale z nadmiaru chęci zbyt często

faulowali, co grało na korzyść prowadzącemu Trzyńcowi. Kropkę nad „1” postawił w 58. minucie obrońca Seman, trafiając za plecy Mensatora właśnie w przewadze liczebnej. – Aktywnie zagraliśmy dopiero od drugiej tercji, pierwsze dwadzieścia minut nie były dla nas korzystne – skomentował występ trzynieckiej ekipy asystent trenera Jiří Juřík. – Liczą się jednak trzy punkty, a tych nikt nam nie odbierze.

Lokaty: 1. Witkowice 46, 2. Litwinów 44, 3. Slavia 43, ... 10. Trzyniec 32 pkt. **W piątek:** Trzyniec – Slavia Praga (17:00).

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW OŁOMUNIEC 4:2

Tercje: 0:1, 3:0, 1:1. Bramki i asysty: 24. Lojek (Vala), 26. Klimeš (Přeučil, Hampl), 35. Vala (Velecký, Seman), 49. Přeučil (Novák) – 6. Ministr (Brančík, Kříž), 53. Žajgla (Procházka,

Rýgl). **Wczoraj** (po zamknięciu tego numeru) Hawierzów podejmował Most. **Jutro:** H. Brod – Hawierzów.

II LIGA HOKEJA

SZTERNBERK ORŁOWA 4:2

Tercje: 1:1, 1:0, 2:1. Bramki i asysty: 8. Kohút (Fiala), 44. Jurák (Klimovič), 44. Drobný (Fiala), 53. Dobrý (Kohút) – 13. Kraft (Studený, Minařík), 31. Błatoň (Kudláček). W wyrównanym pojedynku orłowanie prowadzili na lodzie Szternberka 2:1, w końcu jednak to gospodarze radowali się z trzech punktów. Orły zagapiły się na wstępie ostatniej odsłony. 60 sekund wystarczyło gospodarzom do tego, by strzelić dwa szybkie gole, co kompletnie rozkojarzyło podopiecznych trenera Česlíka.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 42, 2. Hodonin 41, 3. Opawa 40, 4. Orłowa 35 pkt. **Jutro** (18:00): Orłowa – Hodonin. **JANUSZ BITTMAR**

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

KARWINA BYSTRZYCA p. H. 40:20 (17:6)

Karwina: Mrkva, Lefan - Pavlíček 2, Brož 2, Sliwka 2, Hein 5/1, Faith 7, Šulc 4, Mrózek 6/2, Kružík 3, Petrovský 2, Hastík 3, Požárek 1, Korňan 3. Po przerwie spowodowanej startem reprezentacji RC w eliminacjach mistrzostw Europy szczyptorniści Banika Karwina ponownie włączyli się w ekstrakligowe rozgrywki. Zwycięstwo z Bystrzycą nie podlegało żadnej dyskusji. To była rzeź niewiniątek.

Lokaty: 1. Zubrzy 20, 2. Dukla 18, 3. Preszów 16, 4. Karwina 14 pkt. (jb)

Z piłką zdobywca trzech karwińskich bramek, Radek Kružík.

Fot. IVO DUDEK

W Ostrawie górą Polacy

CZECHY – POLSKA 7:13 (0:6)

Bramki: Forst 7 – Buhało 8, Hotowski 5. Sędziował Villegas (Hiszpania). W. 1000. Polscy rugbiści pokonali w Ostrawie w drugim meczu grupowym Pucharu Narodów Europy 13:7 reprezentację Czech, sięgając po pierwsze zwycięstwo w cyklu rozgrywek Dywizji 2A. Gwiazdą meczu w ekipie biało-czerwonych był Krzysztof Hotowski z formacji ataku, który zaraz na początku drugiej połowy wywalczył akcję za pięć punktów. Przy stałych fragmentach gry podopieczni trenera Tomasza Putry mogli liczyć na niezawodność Jurija Buhały, zdobywcy aż ośmiu punktów.

(jb)

Piłkarze Trzyńca i Karwiny nie mają powodu do świętowania

I LIGA

OSTRAWA CZ. BUDZIEJOWICE 0:0

Sędziował Královec. W. 11 326. Ostrawa: Buček – Řezník (33. Bolf), Neuwirth, Marek, Tchuř – Mičola (69. Rajtoral), Galásek, Otepka, Lička – Svěrková, Stříhávka (78. Zehner). Baník, wbrew oczekiwaniom, nie potrafił pokonać defensywnie nastawionych Czeskich Budziejowic.

Lokaty: 1. Slavia 33, 2. Ostrawa 27, 3. Liberec 25 pkt.

II LIGA

TRZYNIEC SOKOLOV 1:4 (0:2)

89. Adam – 5., 61. i 85. Jirouš, 8. Podrazký. Sędziował Kocián. CZK: 61. Chlebek. W. 570. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Chlebek, Hupka, Martinčík – Malíř, Šalamoun (70. Byrtus), Ceplák, Eismann – Veselý (84. Adam), Szmek. Trener Trzyńca Erich Cviertna nie może, póki co, ocenić swojej pracy z trzynieckim zespołem pozytywnie. Po przejściu drużyny jego podopieczni przegrali w zeszłym tygodniu na wyjeździe z Bohemians 1905, przegrali też u siebie z Sokolowem w ostatnim tegorocznym meczu. Atut zespołu spod Jaworowego – solidna defensywa, w ostatnich dziewięciu meczach runął niczym domek z karc. Cztery stracone gole z Sokolowem są konsekwencją błędów indywidualnych i braku koncentracji w pierwszych ośmiu minutach. W dodatku, kiedy w 61. minucie po czerwonej kartce boisko opuścił kapitan Chlebek,

a z karnego goście poprawili na 0:3, trybunę powoli zaczęli opuszczać nawet najbardziej zagorzali fani trzynieckiego klubu. Gospodarze nie mieli pomysłu na rywala. Bez Joukla, Ďuricy, Doubka, Macečka, Matěja i Laureana trener Cviertna zmuszony był eksperymentować. Po czwartym голу do siatki strzelonym z kontry przez Jirouša eksperymenty przybrały postać tragiczną. Honorowego gola zdobył zmiennik Adam z podania Szmeka w momencie, gdy goście wyraźnie zwolnili obroty.

HFK OŁOMUNIEC 4:2 MFK KARWINA (2:1)

Bramki: 45. Krutý, 46. Korčian, 56. Škrobák, 68. Galajda – 12. Juroszek, 72. Macek. Sędziował Mikel. Karwina: Kučera – Hoffmann, Jelič, Buryán, Juska – Macek, Jursa (65. Milošavljev), Ficek, Rýdel – Sourada, Juroszek. Karwiniacy rozpoczęli w trochę innym ustawieniu, aniżeli w poprzednich meczach. To właśnie Filip Juroszek, który rozpoczął mecz w podstawowym składzie zamiast napastnika Opica, odwdziękował się trenerowi Kalvodzie golem na 0:1. Jego partner z ataku David Sourada włożył w sobotę dwa lewe buty, dwukrotnie bowiem w czystej pozycji fatalnie spudłował. Gdyby Karwina do 45. minuty prowadziła 3:0, nikt by się nie dziwił. Tym-

Pomocnik Sokolowa Podražky w pojedynku z Ceslákiem.

czasem tuż przed przerwą z rzutu wolnego wyrównał Krutý, zaś po zmianie stron Hanacy kompletnie rozmontowali zespół gości. Rozbijanie karwińskiego muru, który w drugiej połowie przypominał raczej ścianę z piasku, rozpoczął Korčian, kontynuował zaś Škrobák (trafiając do pustej bramki), dzieła zniszczenia dokonał natomiast w 68. minucie Galajda. Iskierkę nadziei wykręsał Macek, który dobił do siatki piłkę po akcji Sourady, ale to było ze strony Karwiny wszystko. Bramkarz Kučera jako jeden z pierwszych opuszczał boisko ze spuszczoną głową. – Druga połowa była z naszej strony kiepska – krótko skomentował nieudany mecz w swoim i partnerów wykonaniu.

Tabela rundy jesiennej

1. Bohemians	16	32	20:9
2. Jihlava	16	31	17:11

3. Dukla Praga	16	29	19:11
4. Čáslav	16	29	23:19
5. Ujście n. L.	16	29	21:20
6. Sokolov	16	25	28:15
7. Opawa	16	24	23:19
8. Most	16	22	19:21
9. Hradec Kr.	16	21	23:20
10. HFK Ołomuniec	16	18	16:19
11. Trzyniec	16	17	13:17
12. Karwina	16	17	20:28
13. Witkowice	16	17	16:24
14. Slovácko	16	17	13:22
15. Sparta B	16	15	15:20
16. Fulnek	16	9	13:24

DYWIZJA

ORŁOWA KRAWARZE 3:0 (2:0)

Bramki: 3. Prčík, 43. Kopel, 73. Zd. Kadlčák. CZK: 74. Zd. Kadlčák – 77. Reznár. Orłowa: Szarowski – Sochora, F. Kadlčák, Večerek, Hübner – Bajzáth, Z. Kadlčák, Kušník, Široký, Prčík – Kopel. W rozegranym awansem meczu wiosennej kolejki Slavia bez większych kłopotów uporała się u siebie z Krawarzami, wygrywając 3:0 (w 1. kolejce było 2:2). Określenie „u siebie” jest tu jednak trochę mylące, Orłowa bowiem grała wprawdzie na własnym stadionie, ale ponownie przy wsparciu garstki kibiców. Futbol w wykonaniu ekipy Josefa Jadrnego może się podobać nawet najwybredniejszym fanom, brak szerszego grona kibiców (i to w całym sezonie) jest więc zastanawiający. Tylko trzy minuty były potrzebne gospodarzom do strzelenia pierwszego gola – głową trafił z rzutu wolnego Prčík. Przed zejściem do szatni na 2:0 podwyższył Kopel, dobijając do siatki przedłużoną centrą Širokiego. Trzeci

gwóźdź do krawarskiej trumny wbił w 73. minucie Zdeněk Kadlčák.

HAWIERZÓW HRANICE 4:1 (2:0)

Bramki: 14. Bartoš, 38. Kisel, 63. i 64. Starý – 54. Dohnal. Hawierzów: Pácanovský – Valový, Škoda, Šrámek, Hančín – Lakatos (89. Giňa), Frait, Kisel, Holý – Bartoš, Starý. Indianie zanotowali najlepszy wynik w jesiennym sezonie, rewanżując się Hranicom z nawiązką za porażkę 0:1 z 1. kolejki. Gospodarze ustawiali celowniki powoli. W 10. minucie z rzutu wolnego Šrámek trafił w poprzeczkę, ale w cztery minuty później było już 1:0 dla Hawierzowa. Z kontry trafił Bartoš. Na 2:0 podwyższył po szybkiej akcji z pierwszej piłki Kisel. Dohnal wprawdzie obniżył, ale Starý w przeciągu jednej minuty wyprowadził Indian na trzygólową zaliczkę. Na 3:1 trafił głową z kornera, na 4:1 po przelobowaniu golkipera.

Tabela rundy jesiennej

1. Slavičín	16	38	42:16
2. W. Losiny	16	30	39:23
3. Szumperk	16	29	30:17
4. Poruba	16	29	29:19
5. Orłowa	16	29	20:10
6. M. Albrechtice	16	27	24:25
7. Hawierzów	16	26	24:19
8. W. Międzyrzecze	16	26	34:30
9. Beneszków D.	16	19	26:27
10. Krawarze	16	19	14:19
11. Bystrzyca p. H.	16	16	14:29
12. Rymarzów	16	15	21:25
13. Frensztat	16	15	13:25
14. Brumow	16	15	22:35
15. Hranice	16	12	16:34
16. W. Karłowice	16	8	16:31

(jb)